

ZACHOVANIE ĽUDSKÝCH PRÁV A SLOBÔD

Nezisková organizácia ÁNO PRE ŽIVOT poskytujúca všeobecne prospešné služby Domov Gianni B. Molla – Zariadenie núdzového bývania, Útulok

Postupy, usmernenia a podmienky dodržiavania základných ľudských práv a slobôd

Sociálne služby sú poskytované v súlade so základnými ľudskými právami a slobodami, prirodzenou ľudskou dôstojnosťou, s princípmi nediskriminácie z dôvodu pohlavia rasy, farby pleti, jazyka a náboženstva, či iného zmysľania národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia prijímateľa sociálnej služby a sú poskytované v prostredí, ktoré si prijímateľ sociálnej služby vybral.

Nezisková organizácia Áno pre život (ďalej len APŽ n. o.) dodržiava základné ľudské práva a slobody. Základné práva a slobody sú upravené v druhej hlave Ústavy Slovenskej republiky.

1. Dokument Postupy, usmernenia a podmienky dodržiavania základných ľudských práv a slobôd upravuje dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd v Domove Gianni B. Molla (ďalej len Domov G. B. M.) v útulku a zariadení núdzového bývania (ďalej len ÚT a ZNB). Ochrana ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby je zakotvená v Ústave Slovenskej republiky, vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v Európskej sociálnej charte, v zákone č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) a iných medzinárodných a všeobecne záväzných právnych normách a pravidlách občianskeho spolužitia.
2. APŽ n. o. podriaďuje svoju činnosť etickým princípmom a všeobecným princípmom sociálnej služby. Rešpektuje právo prijímateľa sociálnej služby na dôstojnosť, sebaurčenie, súkromie a bezpečie.
3. Sociálne služby sa poskytujú v Domove G. B. M. - ÚT, ZNB v súlade so základnými ľudskými právami a slobodami, prirodzenou ľudskou dôstojnosťou, s princípmi nediskriminácie z dôvodu pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, či iného zmysľania národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, majetku, rodu alebo iného postavenia prijímateľa sociálnej služby a sú poskytované v prostredí, ktoré si prijímateľ sociálnej služby vybral.
4. APŽ n. o. rešpektuje a podporuje rozvoj schopností, zručností a vedomostí prijímateľa sociálnej služby, zachovanie jeho vlastnej identity, osobnej integrity, osobnej nezávislosti,

individuálnej rozmanitosti a podporuje vytváranie pozitívneho obrazu o prijímateľovi sociálnej služby.

5. APŽ n. o. podporuje prijímateľa sociálnej služby v plnom a účinnom zapojení a začlenení sa do spoločnosti s rešpektovaním jeho prirodzených vzťahov v rámci jeho rodiny a komunity v súlade s právom na rovnosť príležitostí.
6. Zásady poskytovania sociálnej služby v APŽ n. o. sú postavené na dodržiavaní zásad rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnej služby - všetci prijímatelia sociálnej služby majú rovnaké práva a povinnosti bez ohľadu na vek, pohlavie, národnosť, rasu, náboženské vyznanie, sexuálnu orientáciu, sociálny pôvod.
7. Práva prijímateľa sociálnej služby v APŽ n. o. vychádzajú z rešpektovania zásad rovnakého zaobchádzania a práv prijímateľa sociálnej služby.

Pre zabezpečenie dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby v našej organizácii APŽ n. o. dbá na:

- ochranu života,
- zdravia,
- osobnú slobodu,
- rešpekt k osobnej cti, dobrej povesti a mena.

Organizácia APŽ vytvára podmienky, aby bolo naplnené právo prijímateľa sociálnej služby na:

- súkromie sa plne zaisťuje na samostatných izbách pre jednu rodinu,
- pri osobnom kontakte s prijímateľmi sociálnej služby sú zamestnanci povinní zachovávať pravidlá spoločenského správania, pri nevhodnom správaní prijímateľa sociálnej služby zamestnanec vymedzí vhodnou komunikáciou jasné hranice s dôrazom na slušnosť. V poslednom rade prichádza dohovor zo strany vedúcej sociálnych služieb a písomné upozornenie na možnosť ukončenia poskytovania sociálnej služby z dôvodu hrubého porušovania dobrých mravov, čím je narušené občianske spolunažívanie,
- pred vstupom na izbu prijímateľa sociálnej služby sú zamestnanci povinní zaklopať a počkať na jeho súhlas, výnimky sú akceptovateľné v prípade ohrozenia zdravia, alebo majetku prijímateľa sociálnej služby resp. iných osôb,
- možnosť uzamykania izby – prijímateľ sociálnej služby má kľúč od izby pri sebe, pre naliehavé prípady týkajúce sa ochrany života a zdravia prijímateľa sociálnej služby je náhradný kľúč uložený v kancelárii sociálnych pracovníkov,

Oslovovanie prijímateľov sociálnej služby:

- zamestnanci oslovujú prijímateľov sociálnej služby priezviskom (pani XY, pán XY, prípadne titulom),
- zamestnanci prijímateľom sociálnej služby vykajú,
- oslovovanie rešpektuje postavenie prijímateľa sociálnej služby, jeho vek a dôstojnosť, je prejavom úcty a rešpektu zo strany zamestnanca.

Právo na slobodu vierovyznania

- prijímateľom sociálnej služby je ponúknutá možnosť návštev bohoslužieb, cirkví a náboženských hnutí

Právo na sociálne začlenenie

- Domov G. B. M. - ÚT, ZNB sa snaží prispôsobiť prevádzku tak, aby prijímatelia sociálnej služby mohli žiť spôsobom života, ktorý je považovaný za bežný pri dodržiavaní pravidiel Domového poriadku,
- Domov G. B. M. - ÚT, ZNB ponúka prijímateľom sociálnej služby účasť na spoločenských aktivitách, podujatiach, výletoch, kultúrnych akciách, ktoré organizuje alebo ktoré sú organizované v jeho okolí,

Právo na osobnú slobodu, slobodu pohybu

- prijímatelia sociálnej služby nie sú obmedzovaní vo voľnom pohybe, môžu opustiť priestory Domova G. B. M. - ÚT, ZNB, po ústnom oznámení službukonajúcemu sociálnemu pracovníkovi, navštevovať rodinu, priateľov, využívať miestne služby...,
- voči prijímateľom sociálnej služby sa nesmú používať opatrenia obmedzujúce pohyb (napr. zamykanie izieb),

Sloboda vyjadriť sa

- prijímatelia sociálnej služby majú možnosť prezentovať svoje názory, podnety, pripomienky aj sťažnosti verejne ústne i anonymne písomne, bez toho, aby boli zo strany zamestnancov obmedzovaní, napomínaní, upozorňovaní alebo iným spôsobom sankcionovaní.

Ochrana osobných údajov

- je zabezpečovaná v súlade so Zákonom o ochrane osobných údajov, Vnútroorganizačnými predpismi APŽ, n. o. - Prevádzkovým poriadkom (*príloha č. 13 – Práva dotknutých osôb S-12*)

Ochrana pred zneužívaním

- k situáciám možného zneužívania môže dôjsť medzi jednotlivými prijímateľmi sociálnej služby navzájom, aj medzi prijímateľmi sociálnej služby a zamestnancami - vzniknuté situácie zneužitia je nevyhnutné bezodkladne riešiť podľa doporučeného postupu, a to ako sťažnosť vid'. Vnútroorganizačné predpisy APŽ, n. o. – Prevádzkový poriadok (*príloha č. 18 S-12*)

Právo vlastníť majetok

- po dohode s vedúcou sociálnych služieb je možné u prijímateľa sociálnych služieb mať na izbe aj vlastný drobný nábytok (kreslo, poličku, obrázky, kvetiny),
- cennosti a finančnú hotovosť a osobné doklady si môže prijímateľ sociálnej služby na požiadanie uložiť do úschovy Domova G. B. M. - ÚT, ZNB - postupy sú uvedené v Domovom poriadku (*článok III, ods. 3*) a Prevádzkovom poriadku (*príloha č. 25 S-12*)

Právo na listové tajomstvo

- listové zásielky a balíčky pre prijímateľov sociálnej služby sú doručené doručovateľom priamo prijímateľom sociálnej služby alebo na základe čestného vyhlásenia preberá tieto zásielky službukonajúci zamestnanec,
- prijímateľ sociálnej služby obdrží svoju zásielku neotvorenú,
- prijímateľ sociálnej služby má právo na telefonovanie v súkromí (voľné využitie vlastných mobilných telefónov).

Právo prijímateľa sociálnej služby na správe vecí verejných

- prijímateľ sociálnej služby nie je po dobu poskytovania sociálnej služby obmedzovaný na svojich politických právach,
- prijímateľ sociálnej služby má právo voliť a byť volený, pokiaľ mu to umožňuje Ústava SR,
- prijímateľa sociálnej služby majú možnosť sa zúčastniť volieb v mieste svojho trvalého bydliska.

Právo na rozhodovanie o svojom živote

- každý občan má právo slobodne sa rozhodnúť, či sa stane prijímateľom sociálnej služby
- prijímateľ sociálnej služby rozhoduje o dobrovoľnom ukončení poskytovania sociálnej služby,
- prijímateľ sociálnej služby má možnosť výberu, kedy prijíma návštevu (možnosť využitia spoločenskej miestnosti – poradenské centrum)
- prijímateľ sociálnej služby má možnosť fajčiť vo vymedzenom priestore tak, aby neobmedzoval nefajčiarov,

8. Pravidlá pre ochranu práv prijímateľa sociálnej služby pred predsudkami a negatívnymi hodnoteniami

Pre zamedzenie porušovania práv prijímateľa sociálnej služby, sú v APŽ n. o. - Domove G. B. M. - ÚT, ZNB stanovené jasné pravidlá, ktoré dodržiavajú všetci zamestnanci:

- komunikujú slušne a konajú odborne,
- vytvárajú podmienky na to, aby prijímateľ sociálnej služby mohol robiť zmysluplné činnosti a žiť dôstojne,
- správajú sa ku prijímateľovi sociálnej služby s rešpektom,
- oslovujú prijímateľa sociálnej služby priezviskom, vykajú mu,
- prístupujú k prijímateľovi sociálnej služby individuálne,
- dodržiujú mlčanlivosť
- chránia súkromie prijímateľa sociálnej služby.

9. Poučenie prijímateľa sociálnej služby o jeho právach a slobodách

- Každý prijímateľ sociálnej služby je oboznámený a informovaný o tom, aké sú jeho práva a slobody.
- Každý prijímateľ sociálnej služby má možnosť sa o svojich právach a slobodách informovať u sociálnych pracovníčok prípadne u vedúcej sociálnych služieb.

10. Dohľad nad ochranou ľudských práv a slobôd

- Podnet na prešetrenie porušovania ľudských práv a slobôd môže podať prijímateľ sociálnej služby riaditeľke APŽ n. o.
- Riaditeľka APŽ n. o. určí kompetentného zamestnanca (vedúcu sociálnych služieb) na prešetrenie porušovania ľudských práv a slobôd.
- Pri zistení porušenia ľudských práv a slobôd riaditeľka APŽ n. o. nariadi vykonať nápravné opatrenia na odstránenie daného porušenia a prijme potrebné preventívne opatrenia aby sa situácia už neopakovala

11. Preventívne opatrenia zabezpečované v APŽ n. o.

- pravidelné zisťovanie spokojnosti prijímateľov sociálnej služby (priama spätná väzba, anonymné dotazníky, komunitné rozhovory a pod.),
- komunitný systém práce, ktorý zapája prijímateľov sociálnej služby do života Domova G. B. M. - ÚT, ZNB pri poskytovaní sociálnych služieb,
- podporovanie ďalšieho vzdelávania zamestnancov a tým zvyšovania ich odbornej spôsobilosti,
- zverejňovanie informácií, o základných ľudských právach a slobodách a etického kódexu zamestnanca APŽ n. o. na verejne prístupných miestach v priestoroch Domova G. B. M. - ÚT, ZNB.

prijímateľ sociálnej služby Domova Gianni B. Molla - Útulok, ZNB *: .....

v ....., dňa .....

*neodiace sa prečiarknite